

Tweede Kamer der Staten Generaal
Aan de leden van de vaste Kamercommissie
voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Datum	1 september 2014	Contact	mevr. drs. B.R. (Bianca) Roos
Ons kenmerk	B01092014BR	Telefoon	030 27 39 410
Onderwerp	debat Wlz	E-mail	broos@vgn.nl

Geachte leden van de vaste Commissie voor VWS van de Tweede Kamer,

Wij hebben vernomen dat u tussen 9 en 11 september 2014 het wetsvoorstel Wet Langdurige Zorg (Wlz) in de Tweede Kamer bespreekt. Op 21 augustus jongstleden heeft de staatssecretaris u een Tweede Nota van Wijziging van de Wlz gestuurd. Hierin zijn veelal eerder aangekondigde wijzigingen opgenomen. De VGN is blij met een deel van de wijzigingen, zoals meer mogelijkheden voor zorg op maat thuis, opname van ZZP VG3 onder het overgangsrecht voor hoge ZZP's en daarnaast het overgangsrecht voor cliënten die qua zorgzwaarte onder de Wlz vallen, maar nu met veel extramurale zorg thuis wonen.

Wel roepen deze wijzigingen soms nog vragen op of kan de uitwerking worden verbeterd. Daarnaast maken wij ons grote zorgen over de gevolgen van een aantal van deze wijzigingen voor onze cliënten. Dit betreft met name de logeeropvang.

Met deze brief gaan wij in op deze zorgen en vragen. We beginnen echter met onze standpunten over het model van de Wlz voor de gehandicaptensector en een aantal specifieke zaken die niet zijn opgelost met de Nota van Wijziging.

Eigen perspectief voor de gehandicaptenzorg

De VGN vindt dat bij de meest kwetsbare mensen met een beperking, die straks in de Wlz komen, een zo eenvoudig mogelijke uitvoeringsstructuur met heldere, consistente en eenvoudige landelijke regels en meerjarige afspraken past. Wij hebben in de bijgevoegde position paper (van april 2014) het gewenste model voor gehandicaptenzorg in de Wlz uitgewerkt. Het wetsvoorstel geeft onvoldoende waarborging dat ook daadwerkelijk hier naartoe gewerkt wordt. Daarnaast is er een aantal specifieke punten die we graag onder uw aandacht willen brengen.

Zorgplanbespreking

De VGN is van mening dat de onderwerpen die in ieder geval aandacht moeten krijgen bij de zorgplanbespreking in het wetsvoorstel, te gedetailleerd zijn en niet passend bij de gehandicaptenzorg waar kwaliteit van bestaan het uitgangspunt is. Door het in de

wet op te nemen ontbreekt flexibiliteit en de mogelijkheid om aan te sluiten op wat in de sector al wordt gebruikt (kwaliteitskader gehandicaptenzorg) en passend is. Daarnaast vinden wij de eis in de wet om een zorgplan twee maal per jaar te evalueren, niet passend bij onze doelgroep die veelal een stabiele zorgvraag heeft. Wij pleiten ervoor deze zaken op te nemen in lagere regelgeving, zodat flexibiliteit en aansluiting bij de doelgroep wel mogelijk is.

Toegang voor kinderen

De VGN blijft ook na het lezen van antwoorden van de staatssecretaris op vragen die vrijwel alle partijen over gebruikelijke zorg hebben gesteld, grote zorgen houden over de toegang tot de Wlz voor kinderen. De huidige toegangscriteria zijn opgesteld vanuit het referentiekader van volwassenen. Begrippen als permanent toezicht, regieproblemen en zelfverwaarlozing hebben in relatie tot kinderen immers een andere betekenis en vragen ook een andere beoordeling dan bij volwassenen. Voor volwassenen wordt de mantelzorg terecht niet betrokken bij de beoordeling of iemand aanspraak kan maken op de Wlz, omdat de zorgzwaarte centraal staat. Bij kinderen telt de gebruikelijke zorg wel bij de toegangsbepaling. De VGN maakt zich zorgen over het effect van de huidige toegangscriteria voor kinderen met een beperking. Ook hier moet de zorgzwaarte leidend zijn in de beoordeling en dat vraagt nu eenmaal een andere blik, ook gezien de (beperkte) ontwikkelmogelijkheden, dan bij volwassenen. Die andere blik op maat moet geborgd zijn in de wet. Dit kan bijvoorbeeld door de mogelijkheid op te nemen om bij kinderen te komen tot aangepaste toegangscriteria als de huidige criteria onvoldoende blijken.

Nota van Wijziging

Logeeropvang

De staatssecretaris heeft eerder, mede als reactie op moties vanuit uw Kamer, aangegeven dat het belangrijk is dat ook kinderen en jongeren, die een beroep doen op de Wlz, zo lang mogelijk thuis moeten kunnen blijven wonen. Logeeropvang speelt hierin een belangrijke rol. In de tweede nota van wijziging wordt logeeropvang opgenomen in het verzekerd pakket. In artikel 3.1.1 eerste lid, onderdeel g wordt geregeld dat logeeropvang mogelijk is voor thuiswonende cliënten ter ontlasting van mantelzorgers.

De VGN heeft steeds voor deze mogelijkheid gepleit en is blij dat dit nu expliciet in de wet is opgenomen. Wij maken ons echter wel grote zorgen over de toelichting die bij de artikelsgewijze toelichting over dit artikel is opgenomen. Hier wordt namelijk aangegeven dat in het Blz zal worden opgenomen dat logeeropvang maximaal 2 etmalen per week mag duren. Dit past volgens ons niet in het karakter van de Wlz en staat haaks op eerdere uitspraken van de staatssecretaris over maatwerkafspraken en de mogelijkheid voor cliënten om binnen hun pakket individuele keuzes in zorg en ondersteuning te maken, bijvoorbeeld voor logeren in een instelling¹.

De staatssecretaris wil juist af van uren en klassen, hierbij past het niet om een maximum te stellen aan één van de onderdelen van het pakket. Het is ons ook niet

¹ Bijv.: Nota naar aanleiding van het nader verslag, juni 2014, p61

duidelijk waarop dit maximum is gebaseerd. In de AWBZ is bijvoorbeeld 3 etmalen per week voor logeren met de indicatie kortdurend verblijf mogelijk.

Modulair Pakket Thuis

Voor het afnemen van een deel van de zorg waar een cliënt recht op heeft, wordt het modulair pakket thuis geïntroduceerd. Hiermee kunnen cliënten thuis een zorgpakket op maat krijgen. Deze pakketten worden in 2015 uitgewerkt. Hoe dit in 2015 vorm krijgt, is niet duidelijk. De cliënt spreekt samen met het zorgkantoor af welke zorg hij krijgt. Wij denken niet dat het zorgkantoor hiervoor de juiste partij is.

Overgangsrecht lage ZZP's

In de Nota van wijziging wordt aangegeven dat cliënten met een laag ZZP in 2015 in de Wlz kunnen blijven, ook al kiezen zij niet voor verblijf. Vanaf 1 januari 2016 moeten zij echter daadwerkelijk verblijf afnemen om in de Wlz te kunnen blijven. Wij hebben al eerder aangegeven dat dit een prikkel is voor cliënten om toch voor verblijf te kiezen. Dit staat haaks op het gewenste beleid van langer thuis blijven. Bovendien past het niet binnen het karakter van de Wlz, waar mensen zelf de keuze hebben hoe ze hun Wlz zorg willen verzilveren.

Daarnaast denken wij dat er onvoldoende capaciteit is om al deze cliënten op 1 januari 2016 een verblijfsplek te bieden. Voor onze sector alleen al gaat het om naar schatting ruim 3000 cliënten met een ZZP indicatie die deze niet verzilveren. In de Wlz moet iedereen (dus ook deze groep) de keuze hebben hoe ze hun zorg willen verzilveren.

Overgangsrecht cliënten met veel extramurale zorg

De VGN is blij dat de eerdere toezegging van de staatssecretaris dat ook de groep verzekerden met een extramurale indicatie die qua zorgzwaarte in de Wlz passen, nu in het overgangsrecht concreet vorm krijgt. Betreffende cliënten krijgen weliswaar via een administratieve omzetting toegang tot de Wlz, maar dat is slechts voor een jaar. Dat vinden wij niet terecht. Er is geen discussie dat deze groep qua zorgzwaarte onder de Wlz valt. Een inhoudelijke toets door het CIZ past hier niet bij. Hierdoor blijft de onzekerheid voor cliënten en hun familie onnodig lang bestaan. Ook voor deze cliënten moet gelden: nu binnen is blijvend binnen.

Met vriendelijke groet,

J. (Hans) Schirmbeck
Directeur

Bijlage:
Position paper Wlz

